

C.B.S. De Bron De Krim

Versie 3

PROTOCOL HOOFDLUIS

Hoofdstuk 1: Algemene informatie

1.1 Wat is hoofdluis?

De hoofdluis behoort tot de groep van insecten die als parasiet op zoogdieren leeft. Luizen leven uitsluitend van het bloed van de gastheer. De luis prikt een minuscule gaatje in de hoofdhuid en zuigt daaruit bloed op. De hoofdluis komt alleen bij de mens voor en leeft uitsluitend in de haren op de hoofdhuid waaronder soms ook baard, snor en wenkbrauwen. Een volwassen luis leeft ongeveer een maand en legt zo'n 6-8 eieren per dag: dit zijn de neten.

Luizen leggen hun eieren aan de basis van de haren, bij voorkeur op de donkere, warme plaatsen op het hoofd, zoals onder de pony, achter de oren en in de nek. De eieren (neten) komen na 7-9 dagen uit. De nieuwe luizen beginnen dan na 7-9 dagen ook met het leggen van eieren. Het is dus niet verwonderlijk dat het aantal luizen op het hoofd in korte tijd sterk kan toenemen. De neten zijn meestal vuilwit tot geelbruin van kleur, een enkele keer ook zwart. Neten zijn moeilijk los te krijgen. Het verschil met roos is overduidelijk: roos zit altijd los.

1.2 Hoe kun je hoofdluis krijgen?

Luizen kunnen niet springen en niet vliegen. Ze kunnen alleen lopen: van het ene hoofd op het andere hoofd. Kinderen zijn het meest bevattelijk voor hoofdluis. Dit komt doordat zij bij het spelen of stoeien vaak letterlijk de koppen bij elkaar steken. Ook kunnen luizen zich verspreiden doordat ze op kragen van jassen of in shawls of mutsen zitten. Op de kapstok stappen ze dan gewoon over als de kledingstukken tegen elkaar aan hangen. Luizen houden alleen van mensenbloed. Ze komen dus niet voor bij katten, honden of andere huisdieren. Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van luizen. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een brandschoon en kortgeknipt hoofd. Je kunt hoofdluis niet voorkomen door elke dag je haar te wassen.

1.3 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?

Als je pas besmet bent met hoofdluis heb je vaak nog niet zo veel last van jeuk. Jeuk is wel altijd een reden om te kijken of er hoofdluizen en neten op het hoofd te zien zijn. Iedereen kan luizen en neten herkennen. Neten zitten vaak tussen de nekharen, onder de voorhoofdsharen of achter de oren. Met enige routine zijn ze goed te ontdekken door iemand die op deze plaatsen de haren nakijkt.

Indien de neten verder dan 2 centimeter van de hoofdhuid verwijderd zijn, kan er sprake zijn van een oude besmetting. Dus hoe verder de neten van de hoofdhuid verwijderd zijn hoe langer geleden de besmetting heeft plaatsgevonden.

HOOFDSTUK 2: Hoe behandel je hoofdluis?

2.1 Behandeling, stap voor stap

Stap 1 Luizendodend middel

De behandeling van hoofdluis geeft het beste resultaat wanneer er zowel een luizendodend middel als een speciale kam wordt gebruikt. Bij de apotheek of drogist zijn deze luizendodende middelen en speciale kammen te koop.

Hoe ziet de behandelmethode er uit?

Ondanks, dat op sommige gebruiksaanwijzingen staat, dat één keer behandelen voldoende is, adviseren wij de volgende behandelmethode:

Op **dag 1** en **dag 8** (dus herhalen na 1 week) het luizendodend middel gebruiken. Na de inwerktijd van het middel het haar pluk voor pluk (laten) uitkammen met een luizenkam. Op **dag 2** tot en met **dag 7** en **dag 9 tot en met dag 14** het haar dagelijks pluk voor pluk (laten) uitkammen met een luizenkam.

Let op!

Zwangere vrouwen of vrouwen, die borstvoeding geven mogen niet behandeld worden met een hoofdluismiddel, maar mogen dit ook niet bij een ander aanbrengen. “Baby’s s” en jonge kinderen mogen alleen op advies van de huisarts behandeld worden met een hoofdluismiddel (Melathion).

Als een luizendodend middel niet gebruikt kan/mag worden, dan moet de behandeling op **dag 1** en **dag 8** vervangen worden door het kammen met een netenkam.

(Om alle haren te kammen zijn minstens dertig slagen nodig. Dat kost al gauw meer dan twintig minuten, afhankelijk van de bos haar).

De middelen uit de buurt van kinderen houden.

Indien er binnen een gezin vastgesteld is, dat er sprake is van een hoofdluisbesmetting alleen de personen met de hoofdluisbesmetting behandelen met een luizendodend middel. Dit na een week herhalen. De andere personen moeten wel met een luizenkam worden gecontroleerd.

Let op!:

Als u een luizendodend middel aanschaft met het werkzame bestanddeel Melathion mag binnen één week na de behandeling niet in chloorhoudend water worden gezwommen. Het chloor van het zwemwater maakt namelijk dit werkzame bestanddeel onwerkzaam.

Stap 2 Neten verwijderen? Kan wel, maar is niet noodzakelijk

Na behandeling met een luizendodend middel zijn de neten wel gedood, maar het omhulsel blijft aan de haren vastzitten. De dode neten zijn op verschillende manieren te verwijderen:

- ◆ speciale middelen om neten te verwijderen zijn bij de apotheek en/of drogist verkrijgbaar. Er zijn speciale netenkammen. Deze zijn altijd van metaal en de tanden staan dicht bij elkaar.

(Luizenkammen zijn er in metaal en in plastic. Plastic kammen zijn echter niet geschikt voor het kammen van lang haar)

Er is één kam in de handel, die zowel luizen als neten verwijdert: de Nitcomb-M2. Deze heeft een dubbele rij metalen tanden en een kunststof steel.

- ◆ het haar deppen met warme azijn en de haren lok voor lok kammen met een kam.
- ◆ de haren met de neten één voor één eruit knippen.

Stap 3 Het wassen van kleding, beddengoed

Beddengoed en kleding wassen op zestig graden, Kledingstukken, die niet te wassen zijn chemisch reinigen of gedurende tien dagen in een afgesloten zak bewaren. Een ander alternatief is 24 uur in de diepvriezer (-18°C).

Vergeet ook niet de knuffels waar de kinderen mee spelen of mee slapen in de behandeling mee te nemen.

Stap 4 Stofzuigen

Stoelen, bank, kussens, matras, bekleding van de auto. Kinderzitjes, buggy etc. goed stofzuigen.

Stap 5 Kammen en borstels

Kammen en haarborstels moeten natuurlijk niet vergeten worden. Deze kunnen luizenvrij gemaakt worden door ze één uur te laten weken in een luizendodend middel of in een sopje van tenminste 60°C. Ze kunnen ook g edesinfecteerd worden met alcohol (70%).

Stap 6 Dagelijks kammen

Gedurende twee weken dagelijks het haar van het gehele gezin kammen met een stofkam, eventueel voorzien van een gaasje. Voor een goede controle moet men de gezinsleden aan een goed verlichte tafel zetten met daarop een groot vel wit papier, witte handdoek of boven een witte wastafel (het hoofd naar voren gebogen zodat de nek goed zichtbaar is). **Belangrijk is dat al deze stappen op dezelfde dag worden uitgevoerd!**

2.2 Hoe kun je verspreiding van hoofdluis voorkomen?

- ◆ Bij kinderen met lang haar kan de kans op besmetting met hoofdluis worden verminderd door het haar vast te binden in een staart, vlecht e.d.
- ◆ Bij constatering van hoofdluis bij een kind onmiddellijk de school van het kind, ouder(s)/verzorger(s) van vrienden/vriendinnen en eventuele clubs waarschuwen om verdere besmetting te voorkomen.
- ◆ Eventueel op school en de clubs, jassen, gymkleding e.d. in een plastic tas aan de kapstok hangen.
- ◆ Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes en elastiekjes e.d.) regelmatig schoonmaken en niet aan elkaar uitlenen.
- ◆ Met name in de wintermaanden geldt dat kinderen eigen muts, sjaal e.d. dragen.
- ◆ Indien er geen sprake meer is van hoofdluis is het raadzaam de haren van de kinderen eenmaal per week te blijven controleren om een nieuwe besmetting zo snel mogelijk vast te stellen.

2.3 Praktische tips voor de behandeling

- ◆ Preventief behandelen met een luizendodende shampoo heeft geen zin.
- ◆ Bij het gebruik van een luizendodende shampoo altijd eerst de fles goed schudden, want de werkzame stof zit onder in het flesje.
- ◆ Zorg dat de gehele hoofdhuid goed behandeld wordt; geen plekjes overslaan.
- ◆ Na de behandeling gaan de luizen en neten dood, maar niet altijd meteen. Soms leven de luizen nog even. Ze zijn echter sloom en futloos en gaan na een tijdje wel dood. Resistentie van hoofdluisdodende middelen komt zelden voor.
- ◆ Het is verstandig om de behandeling altijd na één week te herhalen, ook al staat op het flesje/tube dat het eigenlijk niet nodig is. Dit omdat soms nog enkele neten zijn blijven leven. Er kan ook weer een nieuwe besmetting zijn opgetreden.
- ◆ Heel zelden lijken de luizen niet meer gevoelig voor een bepaald middel. Meestal is echter onjuist gebruik van het hoofdluismiddel of een nieuwe besmetting de oorzaak. Lijkt het toch zo te zijn, gebruik dan een ander middel en vraag advies aan de apotheek of drogist.
- ◆ Behandel niet vaker dan twee keer met een hoofdluismiddel. Als de besmetting dan nog niet over is ga dan over op het dagelijks kammen met een stofkam van het hele gezin.
- ◆ In geval van dik en veel haar, is het gebruik van een luizendodende spray af te raden. Het is met een spray moeilijker om de gehele hoofdhuid goed te behandelen.

HOOFDSTUK 3: WELKE STAPPEN ONDERNEEMT DE SCHOOL?

3.1 Inleiding: Hoofdluis is vooral een bedreiging voor de omgeving vanwege het besmettingsgevaar. Op plaatsen waar veel mensen bij elkaar komen, kan deze besmetting gemakkelijk van de één naar de ander worden overgebracht. De school is, ongewild, zo'n plaats.

Om een hoofdluisepidemie te voorkomen is het gewenst, dat de school regels vaststelt en afspraken maakt met de schoolteam en de ouders.

3.2 Standaardprocedure: Bij het begin van ieder schooljaar en na iedere vakantie kunnen de volgende stappen worden ondernomen:

- ◆ Na iedere zomervakantie de afspraken en regels onder de aandacht brengen van de leerkrachten en de ouders (nieuwsbrief/ ev. attenderen op aanwezigheid protocol). Leerlingen worden gecontroleerd door luizenmoeders. Dit gebeurt ook na iedere vakantie.
De leerkrachten dienen op de hoogte te zijn van de bestrijding en behandeling van hoofdluis.
- ◆ In het protocol melding maken van de behandeling en het protocol ter inzage leggen.
- ◆ Als bij een kind hoofdluis wordt geconstateerd door de luizenmoeder en/of leerkracht worden de ouders gebeld en wordt hen dringend verzocht hun kind op te halen, thuis te behandelen en het pas daarna weer naar school te laten gaan.
- ◆ In school de jassen in plastic zakken aan de kapstokken hangen.

3.3 Wat te doen bij een melding van hoofdluis.

Stap 1: Wanneer hoofdluis wordt gemeld door een ouder dient het gehele schoolteam op de hoogte worden gesteld.

Stap 2: Bij een melding van hoofdluis wordt een briefje aan de leerlingen meegegeven. Het briefje geeft summier aan wat men moet doen. Voor meerdere informatie ligt het protocol ter inzage en/of komt een bericht in de nieuwsbrief.

Stap 3: Ouders behandelen hun kinderen thuis met een luizendodend middel. Daarna kunnen ze weer naar school. En in school kunnen mededelingsposters worden opgehangen.

Stap 4: De school kan verplichten jassen, gymkleding e.d. van een groep of van alle groepen in een daarvoor bestemde zak aan de kapstok te hangen. Met de gym- en zwemlessen kunnen eventueel deze zakken worden meegenomen en gebruikt.

Stap 5: Een verkleedverbod afkondigen. De verkleedkleden mogen niet gebruikt worden en ze worden gewassen en gedurende de hoofdluisepidemie niet gebruikt. Eventueel worden de verkleedkleden gedurende 10 dagen in een plastic zak opgeborgen.

Stap 6 Wanneer er hoofdluis wordt geconstateerd worden de ouders/verzorgers van het betreffende kind direct geïnformeerd. Het kind dient dan thuis te worden behandeld (zie voor behandeling hoofdstuk 2)

Stap 7 Indien de ouders/verzorgers onverhoopt niet bereikbaar zijn, zal in eerste instantie het noodnummer worden gebeld. Het kind dient direct behandeld te worden met een luizendodende spray om verdere besmetting te voorkomen. Na de behandeling dient het kind weer terug te keren naar school.

Stap 8 Indien er behoefte aan informatie bestaat kan de school in overleg met de GGD een informatiebijeenkomst voor de ouders organiseren waarbij de GGD informatie over hoofdluis geeft.

Stap 9 Als ondanks zorgvuldige behandeling hoofdluis aanwezig blijft op school, kan de leerkracht de ouders/verzorgers naar de GGD verwijzen voor advies, onderzoek of een consult.

3.4 Praktische tips voor het team:

- ◆ Reinig verkleedkleden en knuffels regelmatig en gebruik ze niet in de periode met hoofdluis.
- ◆ Bewaar geen pruiken/kammen/hoeden/mutsen in de klas.
- ◆ Zorg dat de speelkussens van wasbare hoezen zijn voorzien.
- ◆ Let op bij gym/zwemlessen dat handdoeken, kleding en kammen niet uitgewisseld worden.